

HE 80/2011 vp

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi yhteismetsälain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yhteismetsälain tilintarkastusta koskevat säännökset. Yhteismetsän osakaskunnan tilintarkastukseen sovellettaisiin tilintarkastuslakia. Yhteismetsän erityispiirteisiin liittyvät täydentävät säännökset otettaisiin yhteismetsälakiin. Tilintarkastaja voitaisiin jättää valitsematta ja tilintarkastus toimittamatta, jos se päättyneellä että sitä välittömästi edeltä-

neellä tilikaudella yhteismetsän osakaskunnan liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ei ole ylittänyt 200 000 euroa. Tilintarkastuslain periaatteiden mukaisesti maallikkotilintarkastuksesta luovuttaisiin. Osakaskunnan tilintarkastajan valitsisi osakaskunnan kokous.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2012 alusta.

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

Yhteismetsälain (109/2003) 30 §:n 1 momentin mukaan yhteismetsän osakaskunnalla on oltava vähintään kaksi tilintarkastajaa, joista yhden valitsee metsäkeskus. Pykälän 2 momentin mukaan osakaskunnan tilintarkastukseen sovelletaan, mitä yhteismetsälaisissa ja tilintarkastuslaissa (936/1994; vanha tilintarkastuslaki) säädetään.

Vanhan tilintarkastuslain mukaan tilintarkastajan on oltava luonnollinen henkilö tai hyväksytty tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajalla on oltava sellainen laskentatoimen, taloudellisten ja oikeudellisten asioiden sekä tilintarkastuksen tuntemus ja kokemus kuin yhteisön tai säätiön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen tehtävän hoitamiseksi.

Vanha tilintarkastuslaki on kumottu uudella 1 päivänä heinäkuuta 2007 voimaan tulleella tilintarkastuslailla (459/2007; uusi tilintarkastuslaki). Uudella tilintarkastuslailla vapautettiin pienimmät yhteisöt lakisääteisestä tilintarkastuksesta, jota tämän jälkeen voivat suorittaa vain auktorisoidut tilintarkastajat (KHT- ja HTM-tilintarkastajat). Uuden tilintarkastuslain siirtymäsäännösten mukaan lain säännösten estämättä yhteismetsän osakaskunnassa sovelletaan kuitenkin yhä kumotun tilintarkastuslain säännöksiä niin sanotun maallikkotilintarkastajan valintaan ja tällaisen tilintarkastajan suorittamaan viimeistään vuonna 2011 päättyvän tilikauden tilintarkastukseen.

Lähes kaikkien yhteismetsien ohjesäännöissä on voimassa olevaa yhteismetsälain 30 §:ää vastaava määräys tilintarkastajista.

Uuden tilintarkastuslain mukaan lakisääteisestä tilintarkastusvelvollisuudesta on vapautettu yhteisö, jossa ei sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella täyty kaksi seuraavista kolmesta ehdosta: 1) taseen loppusumma yli 100 000 euroa, 2) liikevaihto tai sitä vastaava tuotto yli 200 000 euroa ja 3) palveluksessa keskimäärin yli 3 henkilöä.

Yhteismetsälain 1 §:n mukaan yhteismetsä on kahteen tai useampaan kiinteistöön kuuluva yhteinen alue, joka on tarkoitettu käytet-

täväksi kestävä metsätalouden harjoittamiseen osakaskiinteistöjen omistajien, osakkaiden hyväksi. Lain 3 §:n mukaan osakaskiinteistöjen omistajat muodostavat yhteismetsän osakaskunnan. Lain 4 §:n mukaan osakaskunta on yksityisoikeudellinen oikeushenkilö siinä mielessä, että se voi tehdä osakaskunnan nimissä oikeustoimia sekä saada nimiinsä oikeuksia ja velvollisuuksia yhteismetsälaisissa tarkoitettujen tehtäviensä toteuttamiseksi. Osakaskunta eroaa esimerkiksi metsätaloutta harjoittavista yhtiöistä siinä suhteessa, ettei se omista yhteismetsään kuuluvaa aluetta, vaan yksinomaan hoitaa ja hallinnoi sitä osakkaiden puolesta. Yhteismetsän osakkaat eivät ole henkilökohtaisesti vastuussa osakaskunnan velvoitteista.

Yhteismetsiä on nykyisin noin 200 kappaletta. Niiden yhteenlaskettu pinta-ala on noin 540 000 hehtaaria, mikä on noin 3,8 % yksityismetsien pinta-alasta ja noin 1,9 % koko maan metsäalasta. Yhteismetsien vuotuinen hakkuusuunnite on yli 800 000 kiintokuutiometriä. Osakkaita yhteismetsissä on noin 20 000.

Yhteismetsien pinta-alojen keskiarvo on 2856 hehtaaria ja pinta-alojen mediaani 774 hehtaaria, mutta yhteismetsien pinta-alat ja osakasmäärät vaihtelevat suuresti. Pienimmän yhteismetsän pinta-ala on hieman alle 20 hehtaaria ja suurimman noin 85 000 hehtaaria. Osakasmäärältään pienimmissä yhteismetsissä on vain muutama osakas ja suurimmassa yhteismetsässä on yli 6 000 osakasta.

2 Ehdotetut muutokset

Yhteismetsälain tilintarkastusta koskevat säännökset ehdotetaan tarkistettavaksi niin, että yhteismetsän osakaskunnan tilintarkastukseen sovellettaisiin uutta tilintarkastuslakia. Uudessa tilintarkastuslaissa omaksutun periaatteen mukaisesti tilintarkastajaksi voitaisiin jatkossa valita vain laissa tarkoitettulla tavalla hyväksytty KHT- tai HTM-tilintarkastaja. Menettelystä, jonka mukaan metsäkeskus valitsee yhden osakaskunnan tilintarkastajan, luovutettaisiin. Osakaskunnan

tilintarkastajan valitsisi ehdotuksen mukaan osakaskunnan kokous.

Koska yhteismetsän osakaskunta ei omista yhteismetsään kuuluvaa aluetta, osakaskunnan kirjanpito on järjestettävä niin, että se kuvaa vallitsevaa oikeustilaa. Tämän vuoksi yhteismetsän osakaskunnan taseessa ei ole huomioitu yhteismetsään kuuluvaa aluetta. Vain muutaman yhteismetsän osakaskunnalla on palkattua henkilöstöä. Tavanomaista on, että varsin suurtakin yhteismetsää hoidetaan ilman työsopimussuhdetta toimivien hoitokunnan jäsenten työsuoritusten ja osakaskunnan ulkopuolelta ostettavien palvelujen avulla. Näiden syiden vuoksi perusteeksi, jolla osakaskunta voisi jättää tilintarkastajan valitsematta ja tilintarkastuksen toimittamatta, ehdotetaan yksinomaan liikevaihdon tai sitä vastaavaan tuoton määrää.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Vaikutukset yhteismetsien toimintaan

Pienehkön yhteismetsän osakaskunnan tilintarkastuksen kustannusten voidaan arvioida nykyään olevan 500–1000 euroa vuodessa. Osakaskunnan puitteissa tehdyn tilintarkastukseen liittyvän työn arvoksi voidaan karkeasti arvioida olevan joitakin satoja euroja vuodessa. Voidaan siten arvioida, että ehdotuksen mukainen tilintarkastusvelvollisuudesta luopuminen mahdollistaisi pienehkössä yhteismetsässä suuruusluokaltaan 800–1300 euron vuosittaisen kustannussäästön nykytilanteeseen verrattuna. Ehdotuksen myötä tilintarkastusvelvollisuudesta vapautuisi arviolta 150 yhteismetsää.

Merkittävin kritiikki yhteismetsiä koskevan lainsäädännön osalta on kohdistunut perustettavien pienten yhteismetsien pakolliseen tilintarkastusvelvollisuuteen ja siihen, että yhteismetsällä on oltava kaksi tilintarkastajaa. Ehdotuksen mukainen tilintarkastusvelvollisuudesta luopuminen vähentäisi nimenomaan pienehköihin yhteismetsiin kohdistuvia pakollisia kustannusrasitteita. Kustannussäästö ei ole kansantaloudellisesti merkittävä, mutta sillä voidaan arvioida olevan merkitystä erityisesti arvioitaessa yhteismetsän houkuttele-

vuutta metsätalouden harjoittamismuotona. Vuonna 2010 muodostettiin 21 uutta yhteismetsää. Muodostettujen yhteismetsien keskikoko oli 404 hehtaaria. Keskimääräisten pinta-alaan perustuvien puunmyyntituottojen perusteella voidaan suuntaa-antavasti arvioida, että yhteismetsän liikevaihto ei ylittäisi 200 000 euroa, jos sen pinta-ala olisi tavanomaisella metsän kehitysluokkajakaumalla Etelä-Suomessa alle 800 hehtaaria ja Pohjois-Suomessa alle 2000 hehtaaria. Ehdotuksen voidaan katsoa parantavan pienehköjen yhteismetsien toimintaedellytyksiä.

Tilintarkastusvelvollisuudesta vapautuvat yhteismetsien osakaskunnat voisivat halutesaan aina valita tilintarkastajan, jos arvioivat tilintarkastuksesta toiminnalleen koituvat hyödyt tilintarkastuksen aiheuttamia kustannuksia suuremmiksi.

3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Ehdotus vähentäisi vuoden 2012 alusta toimintansa aloittavan Suomen metsäkeskuksen alueyksikköjen työmäärää, kun alueyksikkö ei enää valitsisi yhteismetsän osakaskunnalle tilintarkastajaa. Tilintarkastajan valintaa koskeva tehtävä on resurssitarpeiltaan niin vähäinen, että sen poistuminen ei vaikuttaisi Suomen metsäkeskukselle myönnettävän valtionavustuksen määrään. Tehtävän poistumisella ei myöskään olisi vaikutusta Suomen metsäkeskuksen henkilöstön määrään.

Esityksellä ei voida katsoa olevan muita vaikutuksia.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä. Esityksestä pyydettiin lausunnot työ- ja elinkeinoministeriöltä, Lounais-Suomen, Hämeen-Uudenmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin metsäkeskukset, Metsätalouden kehittämiskeskus Tapiolta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Metsäteollisuus ry:ltä, Eteläisen-Suomen Yhteismetsät ry:ltä sekä Pohjois-Suomen yhteismetsien yhdistys ry:ltä.

Lausunnoissa on pidetty perusteltuna yhteismetsien hallinnon keventämistä luopumalla pakollisesta tilintarkastusvelvollisuudesta. Esityksen on katsottu edesauttavan yhteismetsäomistuksen yleistymistä. Metsäkeskukset ovat kiinnittäneet huomiota yhteismetsien valvonnan riittävyteen, kun tilintar-

kastajien suorittama tarkastustoiminta useissa tapauksissa luultavasti lakkaa. Tämän johdosta esitystä on tarkistettu niin, että osakunta velvoitettaisiin lähettämään tilinpäätös ja mahdollinen tilintarkastuskertomus tiedoksi valvonnasta vastaavalle Suomen metsäkeskuksen alueyksikölle.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

29 §. Tilinpäätös. Tilintarkastajat ovat tilintarkastuslain mukaisesti suorittaneet osakaskunnan tilikauden kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen sekä hallinnon tarkastuksen. Kun tämä riippumattoman tahon suorittama, nykyisen metsäkeskuksen suorittamaa yhteismetsälain valvontaa täydentävä tarkastustoiminta jää useissa tapauksissa pois, tulevan Suomen metsäkeskuksen valvontatehtävän hoidon edellytykset turvataisiin siten, että osakaskunnan tulisi lähettää osakaskunnan kokouksen käsittelemä tilinpäätös ja mahdollinen tilintarkastuskertomus viipymättä tiedoksi yhteismetsälain 47 §:ssä tarkoitettulle Suomen metsäkeskuksen alueyksikölle. Tätä koskeva säännös otettaisiin pykälän 4 momenttiin.

30 §. Tilintarkastus. Yhteismetsälain 30 § sisältää perussäännökset yhteismetsän osakaskunnan tilintarkastuksesta. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että osakaskunnan tilintarkastajan valintaan ja tilintarkastuksen toimittamiseen sovellettaisiin yhteismetsälakia ja uutta tilintarkastuslakia. Selvyyden vuoksi momentissa säädettäisiin myös siitä, että tilintarkastajan valinta kuuluu osakaskunnan kokouksen tehtäviin. Voimassa olevan lain mukainen menettely, jonka mukaan metsäkeskus valitsee yhden osakaskunnan tilintarkastajan, ei olisi ehdotuksen mukaan mahdollinen.

Ehdotetun 2 momentin mukaan osakaskunnan tilintarkastaja voitaisiin jättää valitsematta ja tilintarkastus suorittamatta, jos liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ei kahtena peräkkäisenä tilikautena ole ylittänyt 200 000 euroa. Kirjanpitolain (1336/1997) 4 luvun 1 §:n mukaan liikevaihtoon merkitään kirjanpitovelvollisen varsinaisesta toiminnasta

saadut tuotot. Kirjanpitovelvollisen varsinainen toiminta on yrityksen tarkoitusta toteuttavaa jatkuvaa ja suunnitelmallista tuotteiden tai palveluiden myyntitoimintaa. Varsinaiseksi toiminnaksi on katsottava myös toiminta, joka on tosiasiallisesti vakiintunut kirjanpitovelvollisen varsinaiseen toimintaan liittyväksi, vaikka ei alunpitäen ollutkaan kirjanpitovelvollisen varsinaista toimintaa. Vakiintunut käytäntö on ollut lukea vaihtomaisuudesta saadut vastikkeet liikevaihtoon.

Kun otetaan huomioon se, että yhteismetsä on tarkoitettu käytettäväksi kestävänsä metsätalouden harjoittamiseen, osakaskunnan liikevaihtoon luettaisiin ainakin puutavaran ja muiden metsäntuotteiden myyntitulot sekä puutavaran hakkuuoikeuden luovutuksesta saadut tulot. Osakaskunnan liikevaihtoon luettaisiin vakiintuneen käytännön mukaan myös maa- ja kiviainesten myyntitulot. Suurten metsäalueiden hyödyntämisessä on tavanomaista myydä esimerkiksi metsästyslupia. Liikevaihtoon tulisi lukea lupatuotot silloin, kun metsästys- tai niitä vastaavien lupien myynti on jatkuvaa ja suunnitelmallista. Liikevaihtoon kuuluvien tuottojen ja muiden tuottojen välistä rajanvetoa on käytännössä mahdotonta määritellä yleispätevästi, sillä kyse on viime kädessä aina tapauskohtaisesta arvioinnista.

Tilintarkastuslain soveltamisen ulkopuolelle jäävissä yhteismetsien osakaskunnissa ratkaisun ei kuitenkaan tarvitse merkitä tarkastusinstituutiosta luopumista kokonaan. Osakaskunnan kokouksen hyväksymässä ohjesäännössä voitaisiin määrätä tilintarkastuksesta myös ehdotetut rajat alittavassa osakaskunnassa sekä useamman tilintarkastajan valinnasta. Jos tilintarkastaja valitaan, tilintarkastajan on oltava tilintarkastuslain mukai-

sesti hyväksytty tilintarkastaja. Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan nimenomaista säännöstä siitä, että yhteismetsän ohjesäännössä voidaan määrätä tilintarkastuksesta osakaskunnassa, jossa tilintarkastajaa ei ole valittava 2 momentin mukaan, sekä siitä, että on valittava useampi tilintarkastaja.

Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan otettavaksi säännös, jonka mukaan osakaskunnalle olisi valittava ainakin yksi varatilintarkastaja, jos varsinaisia tilintarkastajia valittaisiin vain yksi eikä tilintarkastaja olisi tilintarkastuslain 33 tai 34 §:ssä tarkoitettu tilintarkastusyhteisö. Säännös vastaa asiallisesti uuden tilintarkastuslain 4 §:n 5 momenttia.

Velvollisuus valita tilintarkastaja ja toimittaa tilintarkastus koskisi myös toimintaansa aloittavaa yhteismetsän osakaskuntaa, jos osakaskunnalla jo perustettaessa on liiketoimintaa, joka täyttää tai jonka voidaan arvioida täyttävän tilintarkastusvelvollisuuden määrittävän raja-arvon.

30 a §. Velvollisuus valita KHT-tilintarkastaja tai -yhteisö. Yhteismetsälakiin ehdotetaan lisättäväksi velvollisuutta valita KHT-tilintarkastaja koskeva uusi 30 a §. Ehdotetun pykälän mukaan osakaskunnan kokouksen valitsemista tilintarkastajista vähintään yhden tulisi olla KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö, jos päättäneellä tilikaudella osakaskunnan liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittäisi 10 000 000 euroa. Voimassa olevan tilintarkastuslain mukainen KHT-tilintarkastajan valintaa koskeva liikevaihdon tai sitä vastaavaan tuoton raja-arvo on 50 000 000 euroa. Yhteismetsän erityispiirteet ja yhteismetsän osuuksien arvo huomioon ottaen liikevaihtoa tai sitä vastaavaa tuottoa määrittävä raja-arvo on tarkoituksenmukaista asettaa tilintarkastuslakia pienemmäksi. Keskimääräisellä puustojakaumalla 10 000 000 euron puunmyyntituotto edellyttäisi kymmenien tuhansien hehtaarien metsäpinta-alaa.

47 §. Lain noudattamisen valvonta. Yhteismetsälain 47 §:n mukaan lain noudattamista valvovat metsäkeskukset. Toimivaltainen on se metsäkeskus, jonka toimialueella yhteismetsä tai suurin osa siitä sijaitsee. Suomen metsäkeskuksesta annettu laki (418/2011) tulee voimaan vuoden 2012 alusta lukien. Suomen metsäkeskuksesta annetulla lailla kumotaan metsäkeskuksista ja metsä-

talouden kehittämiskeskuksesta annettu laki (1474/1995) ja kumottavan lain mukaiset metsäkeskukset yhdistyvät Suomen metsäkeskukseksi, jossa on julkisia hallintotehtäviä hoitava julkisen palvelun yksikkö ja eriytetty liiketoimintayksikkö. Julkisen palvelun yksikkö muodostuu keskusyksiköstä ja alueyksiköistä. Suomen metsäkeskuksesta annetun lain 35 §:n mukaan Suomen metsäkeskuksen alueyksikkö hoitaa muussa lainsäädännössä metsäkeskukselle säädetyt tehtävät. Yhteismetsälain 47 §:ää ehdotetaan tarkistettavaksi niin, että yhteismetsälain noudattamisen valvonta osoitettaisiin Suomen metsäkeskuksen tehtäväksi.

Yhteismetsään voi kuulua alueita usean kunnan alueella ja usean metsäkeskuksen toimialueella. Tällaisessa tapauksessa on mahdollista, että yhteismetsän alue jakaantuu usean metsäkeskuksen tai tulevan Suomen metsäkeskuksen alueyksikön toimialueelle niin, että yhdenkään metsäkeskuksen tai alueyksikön toimialueeseen ei kuulu suurinta osaa yhteismetsän alueesta. Tämän vuoksi yhteismetsälain 47 §:ää ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että Suomen metsäkeskudessa toimivaltainen olisi se alueyksikkö, jonka toimialueella yhteismetsä tai enin osa siitä sijaitsee.

2 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012.

Voimaantulosäännöksen 3 momentin mukaan osakaskunnalle valitun tilintarkastajan toimi lakkaisi ja tilintarkastajan tehtäväkausi päättyisi lain voimaantulon jälkeen päättyvää tilikautta koskevan tilintarkastuksen tultua suoritetuksi. Yhteismetsälain ja uuden tilintarkastuslain estämättä maallikkotilintarkastaja voisi toimia osakaskunnan tilintarkastajana ja suorittaa lain voimaantulon jälkeen päättyvän tilikauden tilintarkastuksen. Säännös poikkeaisi uuden tilintarkastuslain siirtymäsäännöksistä. Nyt ehdotettu säännös on tarpeellinen, koska uuden tilintarkastuslain 57 §:n 3 momentin mukaan yhteismetsän osakaskunnassa sovelletaan vanhan tilintarkastuslain maallikkotilintarkastajan valintaa ja tämän suorittamaa tilintarkastusta koskevia säännöksiä enintään vuoden 2011 loppuun

saakka. Tarkoituksenmukaista on, että tilintarkastaja ei vaihdu kesken tilikautta.

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 2012 alusta lukien. Jos yhteismetsän osakaskunnan tilikausi päättyy 31.12.2011 ja uusi tilikausi alkaa 1.1.2012, valittu maallikkotilintarkastaja voisi toimia tilintarkastajana 1.1.2012–31.12.2012 välisen tilikauden.

Voimaantulosäännöksen 4 momentin mukaan metsäkeskukselle osoitetun tilintarkastajan valintaa koskevan ohjesääntöön otetun määräyksen katsottaisiin tarkoittavan sitä, että metsäkeskuksen sijasta tilintarkastajan valitsee osakaskunnan kokous. Lähes kaikkien yhteismetsien ohjesääntöön sisältyy voimassa olevaa yhteismetsälain 30 §:ää vastaava määräys, jonka mukaan osakaskunnalla on vähintään kaksi tilintarkastajaa, joista yhden valitsee metsäkeskus. Tällaisessa tapauksessa osakaskunta valitsisi vähintään kaksi tilintarkastajaa, joiden tulisi olla uuden tilintarkastuslain 2 §:ssä tarkoitettuja HTM- tai KHT-tilintarkastajia taikka HTM- tai KHT-yhteisöjä. Jos osakaskunnan tarkoituksena on valita vain yksi tilintarkastaja tai jättää tilintarkastaja valitsematta ja tilintarkastus suorit-

tamatta, osakaskunnan kokouksen tulisi tehdä ohjesääntöön tätä tarkoittavat muutokset.

Suurin osa yhteismetsistä vapautuisi esityksen mukaan tilintarkastusvelvollisuudesta. Siirtyminen käytäntöön, jossa tilintarkastusta ei suoritettaisi, edellyttäisi yhteismetsältä ohjesäännön muuttamista.

Voimaantulosäännöksen 5 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että ennen lain voimaantuloa muodostettujen yhteismetsien olisi saatettava ohjesääntönsä vastaamaan uuden lain säännöksiä. Ohjesääntö olisi toimitettava vuoden pituisen siirtymäajan kuluessa Suomen metsäkeskuksen vahvistettavaksi. Ohjesääntömuutoksen vahvistamista koskevan asian käsittelisi se metsäkeskuksen alueyksikkö, jonka toimialueella yhteismetsä tai enin osa siitä sijaitsee. Sen varalta, että ohjesääntö olisi ristiriidassa yhteismetsälain kanssa, pykälään otettaisiin säännös yhteismetsälain ensisijaisuudesta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki**yhteismetsälain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteismetsälain (109/2003) 30 ja 47 § sekä
lisätään 29 §:ään uusi 4 momentti ja lakiin uusi 30 a § seuraavasti:

29 §

Tilinpäätös

Osakaskunnan kokouksen käsittelemä tilinpäätös ja mahdollinen tilintarkastuskertomus on lähetettävä viipymättä tiedoksi 47 §:ssä tarkoitetulle Suomen metsäkeskuksen alueyksikölle.

30 §

Tilintarkastus

Osakaskunnan tilintarkastajan valintaan ja tilintarkastuksen toimittamiseen sovelletaan, mitä tässä laissa ja tilintarkastuslaissa (459/2007) säädetään. Osakaskunnan tilintarkastajan valitsee osakaskunnan kokous.

Osakaskunnassa voidaan jättää tilintarkastaja valitsematta ja tilintarkastus toimittamatta, jos sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ei ole ylittänyt 200 000 euroa.

Jos osakaskunnalla ei ole 2 momentin mukaan velvollisuutta valita tilintarkastajaa, ohjesäännössä voidaan määrätä tilintarkastuksesta sekä useamman tilintarkastajan valinnasta.

Jos osakaskunnalle on valittu vain yksi tilintarkastaja, eikä tämä ole tilintarkastuslain 33 tai 34 §:ssä tarkoitettu tilintarkastusyhteisö, on valittava ainakin yksi varatilintarkastaja.

30 a §

Velvollisuus valita KHT-tilintarkastaja tai -yhteisö

Vähintään yhden osakaskunnan kokouksen valitseman tilintarkastajan on oltava KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö, jos päättyneellä tilikaudella osakaskunnan liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 10 000 000 euroa.

47 §

Lain noudattamisen valvonta

Tämän lain noudattamista valvoo Suomen metsäkeskus. Suomen metsäkeskuksessa toimivaltainen on se alueyksikkö, jonka toimialueella yhteismetsä tai enin osa siitä sijaitsee.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 _____.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan valitun tilintarkastajan toimi lakkaa ja tilintarkastajan tehtäväkausi päättyy lain voimaantulon jälkeen päättyvää ensimmäistä tilikautta koskevan tilintarkastuksen tultua suoritetuksi. Tämän lain ja tilintarkastuslain estämättä osakaskunnassa voidaan soveltaa kumotun tilintarkastuslain (936/1994) säännöksiä muun kuin KHT- tai HTM-tilintarkastajan taikka KHT- tai HTM-yhteisön valintaan ja tämän suorittamaan en-

simmäisen lain voimaantulon jälkeen päättyvän tilikauden tilintarkastukseen.

Metsäkeskukselle osoitetun tilintarkastajan valintaa koskevan ohjesääntöön otetun määräyksen katsotaan tarkoittavan sitä, että metsäkeskuksen sijasta tilintarkastajan valitsee osakaskunnan kokous.

Ennen tämän lain voimaantuloa muodostetun yhteismetsän osakaskunnan on muutettava ohjesääntönsä tämän lain mukaiseksi. Oh-

jesääntö on toimitettava 47 §:ssä tarkoitetun Suomen metsäkeskuksen alueyksikön vahvistettavaksi vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Siltä osin kuin ohjesääntö on ristiriidassa tämän lain kanssa, noudatetaan tätä lakia.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 2011

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Maa- ja metsätalousministeri *Jari Koskinen*

Liite

Rinnakkaisteksti

Laki**yhteismetsälain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteismetsälain (109/2003) 30 ja 47 § sekä
lisätään 29 §:ään uusi 4 momentti ja lakiin uusi 30 a § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

29 §

29 §

*Tilinpäätös**Tilinpäätös*

Osakaskunnan kokouksen käsittelemä tilinpäätös ja mahdollinen tilintarkastuskertomus on lähetettävä viipymättä tiedoksi 47 §:ssä tarkoitetulle Suomen metsäkeskuksen alueyksikölle.

30 §

30 §

*Tilintarkastajat****Tilintarkastus***

Osakaskunnalla on oltava vähintään kaksi tilintarkastajaa. Yhden tilintarkastajista valitsee metsäkeskus.

Osakaskunnan tilintarkastajan valintaan ja tilintarkastuksen toimittamiseen sovelletaan, mitä tässä laissa ja tilintarkastuslaissa (459/2007) säädetään. Osakaskunnan tilintarkastajan valitsee osakaskunnan kokous.

Osakaskunnan tilintarkastukseen sovelletaan, mitä tässä laissa ja tilintarkastuslaissa (936/1994) säädetään.

Osakaskunnassa voidaan jättää tilintarkastaja valitsematta ja tilintarkastus toimittamatta, jos sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ei ole ylittänyt 200 000 euroa.

Jos osakaskunnalla ei ole 2 momentin mukaan velvollisuutta valita tilintarkastajaa, ohjesäännössä voidaan määrätä tilintarkastuksesta sekä useamman tilintarkastajan valinnasta.

Jos osakaskunnalle on valittu vain yksi tilintarkastaja, eikä tämä ole tilintarkastuslain

33 tai 34 §:ssä tarkoitettu tilintarkastusyhteisö, on valittava ainakin yksi varatilintarkastaja.

30 a §

Velvollisuus valita KHT-tilintarkastaja tai -yhteisö

Vähintään yhden osakaskunnan kokouksen valitseman tilintarkastajan on oltava KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö, jos päättyneellä tilikaudella osakaskunnan liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 10 000 000 euroa.

47 §

Lain noudattamisen valvonta

Tämän lain noudattamista valvovat metsäkeskukset. Toimivaltainen on se metsäkeskus, jonka toimialueella yhteismetsä tai suurin osa siitä sijaitsee.

47 §

Lain noudattamisen valvonta

Tämän lain noudattamista valvoo Suomen metsäkeskus. Suomen metsäkeskuksessa toimivaltainen on se alueyksikkö, jonka toimialueella yhteismetsä tai enin osa siitä sijaitsee.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 _____.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan valitun tilintarkastajan toimi lakkaa ja tilintarkastajan tehtäväkausi päättyy lain voimaantulon jälkeen päättyvää ensimmäistä tilikautta koskevan tilintarkastuksen tultua suoritetuksi. Tämän lain ja tilintarkastuslain estämättä osakaskunnassa voidaan soveltaa kumotun tilintarkastuslain (936/1994) säännöksiä muun kuin KHT- tai HTM-tilintarkastajan taikka KHT- tai HTM-yhteisön valintaan ja tämän suoritamaan ensimmäisen lain voimaantulon jälkeen päättyvän tilikauden tilintarkastukseen.

Metsäkeskukselle osoitetun tilintarkastajan valintaa koskevan ohjesääntöön otetun määräyksen katsotaan tarkoittavan sitä, että metsäkeskuksen sijasta tilintarkastajan valitsee osakaskunnan kokous.

Ennen tämän lain voimaantuloa muodostetun yhteismetsän osakaskunnan on muutettava ohjesääntönsä tämän lain mukaiseksi. Oh-

jesäntö on toimitettava 47 §:ssä tarkoitetun Suomen metsäkeskuksen alueyksikön vahvistettavaksi vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Siltä osin kuin ohjesäntö on ristiriidassa tämän lain kanssa, noudatetaan tätä lakia.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.